

Justitiedepartementet*Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt*DG Internal Market and Services /
Company Law, Corporate Governance
and Financial Crime Unit**Yttrande över grönbok Sammankoppling av företagsregister,
KOM (2009) 614 slutlig**

Kommissionens initiativ med grönboken Sammankoppling av företagsregister välkomnas. Som konstateras i grönboken är gränsöverskridande verksamhet alltmer vanligt förekommande. Det finns även ett ökande behov av att skicka information mellan de olika företagsregistren. De system som finns i dag för att söka information i registren och skicka information mellan dem är inte tillräckliga. Det svenska justitiedepartementet instämmer därför i kommissionens bedömning att samarbetet bör förbättras.

En självklar utgångspunkt är att samarbetet utformas med beaktande av gällande regler för skydd av personlig integritet. Företagsregister kan innehålla personuppgifter och ekonomisk information av olika slag. Det är viktigt att uppmärksamma vilken betydelse det har att öka tillgängligheten till informationen och utbytet av information. Det bör också säkerställas att behandlingen av uppgifter vilar på en tydlig rättslig grund.

Det utvecklade samarbetet får inte innebära ökade krav på uppgiftslämnande för de registrerade företagen. Det är också viktigt att företagen inte behöver lämna samma uppgifter till flera olika myndigheter. Samarbetet bör bygga på de system och den information som redan finns. Det bör i första hand inriktas på att öka tillgängligheten för företag, enskilda medborgare och myndigheter.

En målsättning bör också vara att engagera så många företagsregister som möjligt i samarbetet. Det är av värde om även länder utanför EU inkluderas i åtminstone den del av samarbetet som rör möjligheter att söka företagsinformation.

De olika företagsregistren är som bekant utformade på olika sätt i olika länder. Detta innebär att det system som väljs måste vara

flexibelt. Det bör kunna hantera inte bara de uppgifter som i dag registreras utan även kunna anpassas allteftersom de nationella företagsregistren förändras.

Vid en intern konsultation med berörda myndigheter och organisationer har det lyfts fram att utformningen av samarbetet bör bestämmas utifrån företagens behov, och då särskilt de små och medelstora företagens behov. Företagsinformation bör på ett enkelt sätt kunna sökas på ett enda ställe och på det egna språket, framhåller flera remissinstanser. Målet måste vara att de administrativa bördorna för företag ska minska till följd av ett närmare samarbete om företagsregistren. Det påpekas också att det är önskvärt att samarbetet utvecklas på ett sätt som medför besparingar även för registerförarna.

När det gäller frågan hur detaljerna i det utökade samarbetet bör bestämmas finns från svensk sida inga principiella invändningar mot en överenskommelse om delad förvaltning ("governance agreement"), om en sådan lösning är den mest framkomliga vägen för att få till stånd ett samarbete mellan så många företagsregister som möjligt. Det är emellertid av vikt att innehållet i en sådan överenskommelse noga övervägs, så att ansvaret för t.ex. finansiering och drift är klarlagt. Dessa frågors komplexitet bör inte underskattas.

En framtida samordning med de register som följer av öppenhetsdirektivet (2004/109/EC) kan vara värd att eftersträva, om det är fråga om en samordning som innebär minskade administrativa bördor. Det är dock inte tydligt vilka förenklingar som kan göras. Kraven för uppgiftslämnande kan vara olika för respektive register. Under alla förhållanden bör det vara möjligt att göra det enklare att i ett sammanhang hitta den information som finns tillgänglig i registren. En sådan åtgärd har ett klart mervärde.

I grönboken redovisas några möjliga former för ett utvecklat samarbete beträffande gränsöverskridande fusioner och ändring av säte: EBR/BRITE, IMI eller en kombination av dessa. Det är något oklart vad de olika alternativen skulle innebära i praktiken. För närvarande kan därför inte någon viss lösning med bestämdhet förespråkas före de andra. En given utgångspunkt bör dock vara att man till fullo tillvaratar de erfarenheter som arbetet med EBR/BRITE hittills har gett och bygger vidare på de praktiska lösningar som fungerar.

Det bör betonas att det inte finns någon motsättning som i praktiken hindrar att de olika projekten samordnas i någon form. Den grundläggande frågan förefaller vara om det är möjligt att bygga vidare på ett system som i delar är grundat på frivilligt samarbete. Det svenska justitiedepartementet är för egen del berett att medverka till att det utforskas om det är möjligt att utveckla ett samarbete som i delar bygger på frivillighet, men är även öppet för att överväga lösningar

som bygger på ett ökat inslag av EU-rättsliga förpliktelser. Ett väsentligt mervärde med frivilliga inslag i samarbetet är att stater utanför EU på ett enklare sätt kan delta.

Det svenska justitiedepartementet instämmer i att skyldigheten att samarbeta i fråga om utländska filialer kan behöva en EU-rättslig reglering på det sätt kommissionen föreslår. Detta gäller oavsett vilken utformning samarbetet i övrigt ges.

Innan den fortsatta inriktningen beslutas behövs en mera grundlig redogörelse för olika alternativ. Det är viktigt att den lösning som väljs är kostnadseffektiv och inte är utgiftsdrivande på nationell nivå eller på EU-nivå. För att kunna bedöma vilken väg som bör väljas är det nödvändigt att ha konsekvensbeskrivningar av respektive alternativ.